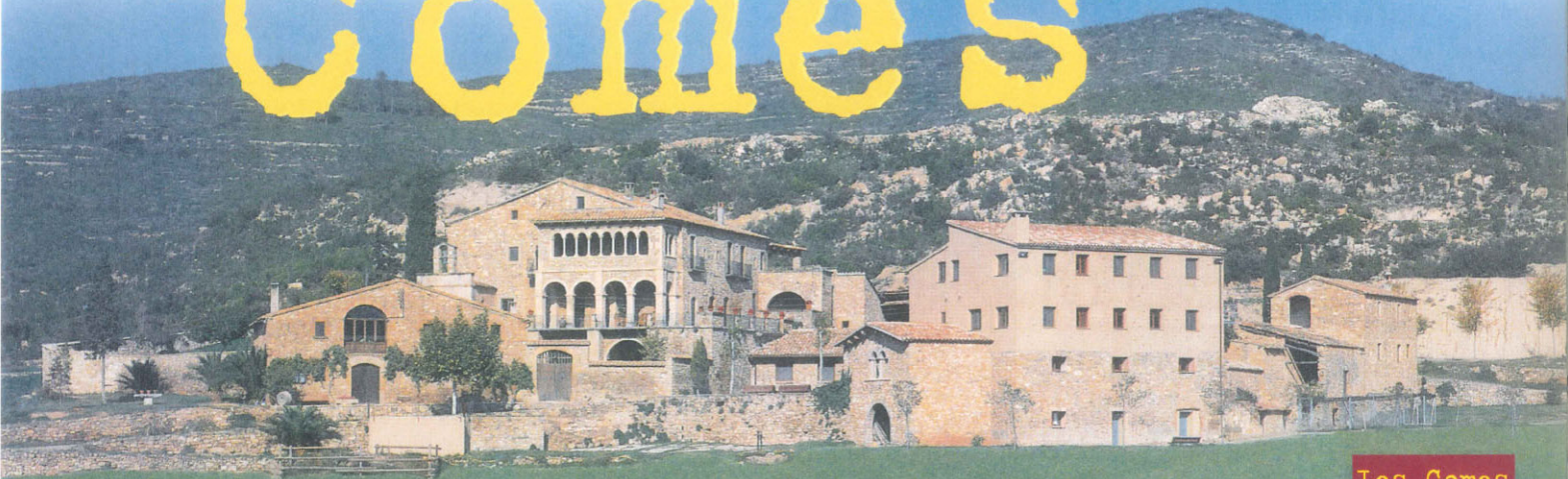

Les Comes

Petit passeig per la història del
mas de Les Comes, de Súria

Matí del diumenge, 27 de gener de 2008

AJUNTAMENT DE SÚRIA

Sant Sebastià 2008

La vall de les Comes està dominada al nord i al sud per dues muntanyes notables: el Puig de Sanç (613,5 m sobre el nivell del mar) i el Puig Alter (522 m sobre el nivell del mar; vèrtex geodèsic i fita del terme entre Callús i Súria).

Ambdós topònims tenen almenys un miler d'anys d'història. Al 1033, apareix el *pug de Sancio* i al 992, el *Puio Otario* en diferents documents d'afrontacions d'aquest territori.

El primer Comes que tenim documentat a Súria és Pere de Comes. Es molt significatiu que aquesta primera notícia dels Comes, estigui relacionada amb la sal: el 21 de setembre de 1251, Pere de Comes promet portar 40 mitges quarteres de sal, bona i neta, a Pere de Cardona, per la propera festa de Sant Andreu (30 de novembre). El comerç de la sal, doncs, degué ser la seva primera font de riquesa d'aquest establiment.

A l'any 1319, Guillem de Comes havia subministrat 200 quarteres de calç (14.000 kg) per a les obres del Pou Nou de Manresa, el pont que actualment hi ha davant del cementiri de la capital del Bages. L'arquitecte d'aquest pont va ser Berenguer de Montagut, el constructor de les esglésies de la Seu de Manresa i Santa Maria del Mar de Barcelona. Entre el 1451 i el 1460 Salvador Comes i Exibis era el castlà de Súria.

Al 1676, a les Comes nasqué Francesc Comes i Puig. Era l'hereu del mas. Als 24 anys ja vivia a Barcelona i era doctor en dret canònic i dret civil. Als 26, era canonge coadjutor de la Seu de Manresa i als 31 anys, canonge d'aquesta basílica manresana. Des d'aquesta posició, va actuar com a notable financer de l'època. Administrava censals en nom propi i com a administrador de causes pies diverses. El seu renebot Anton Comes i Obac (1730-1792) també l'hi seguí les petjades com a eclesiàstic i com a negociant.

El patrimoni de les Comes en el moment de màxim esplendor era format per les heretats de La Closa i Mas Vilella, de Súria; Buadella i Viladelleva, de Callús i cal Casas, d'Aguilar de Segarra. Els darrers Comes van morir sense descendència masculina, de manera que a mitjan segle XIX, el mas de les Comes va passar a mans dels Cabanas, originaris del mas Cabanas, d'Oristà, al Lluçanès. De forma definitiva, se'n van desvincular a l'any 1977.

Al 1995, les Comes inicià un nou camí de transformació de la mà de l'actual propietari, en Josep Vila i Roca, que ha reconvergit els usos de l'històric casal en un centre d'activitats d'acord amb els temps actuals.

Retaule barroc de Sant Joan de les Comes

Retaule de l'oratori de Les Comes de Cererols. Va construir-se a primers dels segle XVIII, probablement per encàrrec del seu propietari Joan Comes i Melcior a un taller manresà. A mitjan segle XIX, el retaule fou traslladat al mas Cabanas d'Oristà (Lluçanès) on encara es conserva actualment.

Té el banc, dos cossos i l'àtic i tres carrers. En el cos inferior, al carrer de l'esquerra, hi ha pintada la marededéu del Roser. Al carrer de la dreta, sant Ignasi. Al segon cos, a l'esquerra, hi ha sant Domènec, i a la dreta, hi trobem santa Agnès. El carrer central dels dos cossos inferiors està ocupat per una imatge de sant Joan, dins un nínxol apertxinat. A l'àtic, hi ha la Crucifixió de Jesús, en una imatge de tradició renaixentista. El remat superior presenta una imatge de Déu omnipotent, element molt corrent en la tradició barroca. Destaquen els muntats daurats, de formes barroques, però encara dins una línia classicista, amb una elegant decoració amb motius florals i caps de querubins.